

Karaktärisering och kulturhistorisk värdering

Härlunda kyrka

Härlunda socken i Älmhults kommun
Kronobergs län

Smålands museum
Thomas Lissing
2007

Inledning

Bakgrund och syfte

I samband med upprättandet av vård- och underhållsplaner för kyrkor i Växjö stift har Smålands museum på uppdrag av BSV Arkitekter AB i Värnamo genomfört en karaktärisering och kulturhistorisk värdering av Härlunda kyrka under vintern 2006/2007. De kyrkor som berörs är de som tillhör Svenska kyrkan och omfattas av kulturminneslagen, dvs. kyrkobyggnader som är tillkomna före utgången av år 1939 och ytterligare några som skyddas genom särskilt beslut av Riksantikvarieämbetet. Arbetet bekostas av medel från den kyrkoantikvariska ersättningen. Karaktäriseringen och den kulturhistoriska värderingen syftar till att användas som underlag för vård- och underhållsplanen.

Nedanstående material består av en historik över kyrkobyggnaden, en beskrivning av exteriör och interiör samt en kulturhistorisk bedömning. Arbetet har varit uppdelat i en fältdel med inventering samt arkivgenomgång. De aktuella arkiv som gått igenom har främst varit länsmuseets topografiska arkiv och Antikvarisk- topografiska arkivet, Riksantikvarieämbetet i Stockholm. Uppgifter har vidare hämtats från aktuell litteratur, däribland hembygds litteratur. De redovisade arkivuppgifterna utgör en sammanfattning av genomgångna arkiv och ska inte ses som en komplett beskrivning av kyrkobyggnadens historia.

Kulturhistorisk bedömning

En kulturhistorisk bedömning är aldrig definitiv utan kontinuerligt föremål för omvärderingar. Bedömningen utgår från såväl den enskilda kyrkobyggnadens värden som kyrkomiljön i sin helhet, men också värden i förhållande till andra kyrkobyggnader i stiftet och övriga landet. Inför varje planerad förändring skall tillstånd inhämtas från länsstyrelsen och varje ärende behandlas där från fall till fall. Den kulturhistoriska bedömningen utgör underlag för beslut om vilka åtgärder som kan vara berättigade till kyrkoantikvarisk ersättning.

Härlunda kyrka

Kortfattad historik

Den första kyrkan i Häradsbäck anses ha uppförts på 1590-talet i Långasjömåla, men kyrkplatsen flyttades senare till Häradsbäck. Härlunda socken nämns först 1601 i de skriftliga källorna som Herlunda. 1822 byggdes den gamla träkyrkan om och till i så omfattande utsträckning att förändringen närmast kan betraktas som en nybyggnation. Några år senare utökades den även med ett klocktorn i väster. Från att tidigare ha varit rödtjärad målades den i slutet av 1800-talet i en ljus oljefärg.

Exteriör

Härlunda kyrka ligger på en höjd längs med landsvägen, precis i samhället häradsbäcks utkant. Kyrkan är uppförd av liggande timmer och orienterad med koret åt öster. Byggnaden består av ett rektangulärt långhus med påbyggt torn som takryttare i väster, en utbyggd sakristia åt norr och en mindre portbyggnad på den södra sidan.

Långhuset är rektangulärt till formen med ett sadeltak som är valmat över den östra gaveln. På långsidorna sitter sammanlagt sju relativt stora fönster varav tre på var sida korresponderar med varandra. Det extra fönstret på den norra sidan släpper in dagsljus till vapenhusets trappa. På långhusets östra gavel sitter två motsvarande fönster.

Den västra gaveln utgör kyrkans entré. Upp till porten leder en stor tresidig trappa om sju steg i släthuggen granit, kantad av två svartmålade räcken i järn. Den stickbågeformade dörren är klädd med liggande panel som målats grå. Den omges av en rusticering i trä som målats mörkare grå och denna sitter i den mittrisalit som utgör en markering av tornets västfasad. Ovanför porten sitter ett litet runt fönster. Längst upp under tornets takfot sitter tre ljudöppningar åt söder, väster och norr. Dessa har stickbågeform och är klädda med liggande panel som målats grågrön. Åt öster sitter istället två små runda blinderingar som också målats i grågrönt.

Tornet är inte en egen byggnadskropp som på många andra kyrkor utan byggd ovanpå långhuset som en takryttare. En svagt utskjutande risalit markerar tornets bredd på långhusets västra gavel. På det toppiga torntaket sitter dess mycket smala lanternin. Denna är dekorativt utformad med markerade hörnpilastrar och ett rundbågefönster åt varje väderstreck. Gesimsen är också rikt profilerad. Lanterninen är målad i blekt rött med gesims och pilastrar i ljust grågrönt. Dess toppiga tak kröns av ett förgyllt kors på kula. Både tornet och långhuset har en takgesims av profilerat listverk i trä, som målats i ljust grågrönt.

I den östra änden har långhuset en liten portutbyggnad åt söder. Den är femkantig till formen och lägre än kyrkans takfot. Dess toppiga tak är valmat i en femkantig form. Åt söder har utbyggnaden en låg dörr klädd med grågrön träpanel, dels liggande och dels i romboid form.

Sakristian utgör en liten kvadratisk utbyggnad åt norr i samma ände av långhuset. Dess valmade tak når upp till långhusets takfot. Sakristian har sin ingång från öster, en låg dörr som liksom kordörren är klädd med både liggande och romboid träpanel som målats i grågrönt. Två trappsteg i släthuggen granit leder upp till den.

På den norra sidan sitter ett litet stickbågeformat fönster. Under det leder en gjuten betongtrappa ner till källaren. Den omgärdas av ett svartmålat smidesräcke. På den västra sidan av sakristian sitter ytterligare ett litet stickbågeformat fönster.

Samtliga tak är klädda med kopparplåt och försedda med hängrännor och stuprör i galvaniserad plåt. På långhuset finns i den västra delen två små infällda fönster nära takfoten, ett på var sida om nocken. På sakristians västra takfall sitter en relativt hög plåtklädd skorsten.

Fasaderna på kyrkan är klädda med spån som oljemålats i en ljus beige nyans. I den översta raden under takgesimsen är spånen rundsågade vilket bildar en dekorativ fris längs byggnaden. Sockeln är svartmålad med stenkoltjärna och för att ge ett enhetligt intryck har vissa av den oregelbundna nedersta radens spån också färgats svarta. Runt sockeln finns sammanlagt tretton ventilgluggar i varierande storlekar, samtliga utan luckor eller galler.

Långhusets stora fönster åt söder, öster och norr är stickbågeformade och utförda i trä med korspost. Deras foder och solbänkar är också utförda i trä och allting målat i samma grågröna nyans. De mindre fönstren på sakristian har samma färg och ett liknande utförande.

Exteriöra förändringar

På platsen stod sedan tidigare en mindre träkyrka. Den ombyggnad som gjordes 1822 var dock så omfattande att den kan räknas som en nybyggnation. Då fick kyrkan det utseende som den i stort sett har än idag. Klocktornet byggdes dock till 1826. Efter detta är de yttre förändringarna av mindre art.

Kyrkan var från 1836 rödfärgad och taken täckta med tjärade spån, men fasaden målades under 1800-talets slut i en ljus oljefärg.

Vid restaureringen 1927 täcktes samtliga tak om med kopparplåt. Även ljudluckorna kläddes in med kopparplåt.

1979 skedde en yttre restaurering under ledning av arkitekt Hans Lindén, Växjö. Fasaderna målades om och nya takrännor sattes upp, samtidigt som fönstren renoverades och gjordes öppningsbara. I samtliga fönster insattes nya glas och blyinfattningar. Entrén till koret handikappanpassades och ett extra trappsteg tillfördes till huvudingången. Dessutom förgylldes tornkorset.

Vid den senaste exteriöra restaureringen 1999 byttes dåliga spån ut mot nya och fasaderna målades. Lanterninen målades grårosa med grå fönsterbågar och tornkorset förgylldes. Fönstren renoverades och försågs med foder och samtliga blyspröjsar byttes till gammal bred typ. Ny gångväg med trappa och räcken från norr anlades.

Interiör

Vapenhuset är litet till ytan och ganska mörkt eftersom direkta fönster saknas. Golvet består av lackade brädor och det låga takets brädor har målats grå. Väggarna är klädda med en stående panel av ljus gråmålad brädor.

Bakom den södra väggens panel finns en toalett och ett städutrymme. I den norra väggen finns ett förvaringsutrymme samt en dörr till torntrappan. Denna dörr består av stående gråmålade brädor och har ett litet kvadratisk råglasfönster som släpper in något av dagsljuset till vapenhuset.

Dörrarna till vindfånget har tre speglar var och är målade i olika ljusa grå nyanser. Bredvid dem sitter en svartmålad åttakantig minnestavla av trä med förgylld ram. Den gulmålade texten lyder: ”År 1822 Blef denna Kyrka utvidgad och så gott som nybygd Då Carl Magnus Agrell var Kyrkoherde i Skatelöf, och Elias Hagelqvist Comminister i Härlunda.”

Series pastorum hänger på både den södra och norra väggen och under den senare står en liten äldre järnbeslagen kista. I taket hänger en lykta av kopparplåt och råglas, samt en modern spotlight.

Vindfånget är grunt men ovanligt brett. På var sida finns bakom en låg dörr ett förvaringsutrymme, som på den södra sidan är mycket djupt. Golvet består av lackade brädor och väggar och tak är målade i grått. Mot öster består innerväggen av bart timmer. Innerdörrarna är av modern typ med smala stående rutor i klarglas. I taket sitter en modern armatur i opakt glas.

Kyrkorummet saknar inbyggnader under läktaren och börjar därför omedelbart innanför vindfånget. Det har en ganska tung färgskala men upplevs ändå som ljust tack vare de stora fönstren. Rummet sträcker sig fram till den plana korväggen och är till storleken ganska litet och smalt.

Golvet består av lackade brädor och täcks i mittgången av en grå matta. I bänkkvarteren är golvbrädorna mattare och mörkare, troligen efter en nedsliten fernissa.

Det tunnvälvda takets brädor är målade i vitt och den anslutande profilerade takgesimsen går i blått, rött, grönt och grått. Innerväggarna saknar klädsel och består av det släthuggna liggande timrets insida, vilket målats i ljust grått. Innerfönstrens rutor är ofärgade och sitter i bågar av trä. Dessa och fodren är målade i vitt.

På innerväggarna sitter fyra mycket speciella mässingslampetter i senmodernistisk stil, samt två enklare psalmnummertavlor med förgyllda ramar.

De två långa bänkkvarteren börjar halvvägs in under läktaren och sträcker sig fram till koret. De åtskiljs av mittgången och står dikt an mot sidoväggarna. Trots att sidogångar saknas är fasaderna öppna mot väggarna. I övrigt är de slutna.

Bänkinredningen är målad i två varmgrå nyanser och försedd med dynor i blått tyg. Fasaden är färgsatt i en kallare grå nyans med mörkare karm och sockel. Dörrarna är olika utformade, med speglarnas överkant sittande i olika höjd. Varannan spegel har en profilerad fyllning där mittdelen är målad blekt röd och omges av ett vitt fält och en förgylld list. Övriga fyllningar är plana och helt rödfärgade, utan omgivande fält och list.

Över mittgången hänger två mässingskronor.

Koret ligger i samma plan som kyrkorummet och upplevs som ljust och rymligt för kyrkans storlek. Golvet är klätt med grå heltäckningsmatta, medan väggar och tak har samma utseende som i det övriga kyrkorummet. Taket är dock mjukt avrundat mot den östra gaveln.

Korets blickfång utgörs av den mörka altartavlan av Carl Strömberg och dess omgivande kolonner. Altaret står mot korväggen, mellan två gråmålade postament klädda i träpanel. På dessa står två fristående kolonner i svart marmorering med förgyllda kapitäl i jonisk-liknande stil. Entablementet är förhållandevis högt och kröns av en förgylld list med tandsnittsfris, och ovanpå den en fristående förgylld treenighetssymbol med strålar. I övrigt är entablementet gråmålat med en röd dekorlist.

Den halvrunda altarringen har ett ljusgrått genombrutet räcke i organiska former. Knäfall och bord är klädda med ett blekrött tyg.

I korets två yttre hörn står på var sida en liten korbänk om en rad. Dessa är målade som kyrkbänkarna, men med varmgrå spegelfält. De saknar också de större kvarterens plana dörrspeglar. Över korbänkarna sitter två mindre psalmnummertavlor i förgyllda ramar. På var sidovägg sitter också en stickbågeformad trädörr, målad i gråa nyanser. Den södra leder till korets vindfång och den norra till sakristian. Intill den senare sitter predikstolen i rund klassicistisk form. Grundfärgen är ljusgrå, med mörkare grå speglar och grisaille-måleri i korgens fält. Korgen har även inslag av rött samt rika förgyllningar. Predikstolen saknar ljudtak.

På var sida om altartavlans omfattning sitter en mässingslampett i senmodernistisk stil, samt över den södra dörren ett modernt och kraftigt målat triumfkrucifix. I korets södra del står även ett ståndur, en rikt skuren och målad dopfont i trä samt en ljusbärare i svart smidesjärn. De två korfönstren i öster har i innerbågarna rutor av svagt färgat katedralglas i blyspröjs. Över koret hänger en ljuskrona i mässing.

Vindfånget till korets ytterdörr är sexkantigt till formen och mycket lågt i tak. Golvets brädor är mörkt fernissade. Väggarnas stående panel är målad i ljust grått. I taket sitter en modern armatur i opakt glas.

Sakristian är liten och närmast kvadratisk till formen. Brädtaket är målat i ljust blågrått, väggarna är ljusgrå och golvet är klätt med en grå linoleummatta. Åt söder och öster står en fast skåpinredning. Åt öster finns även en toalett, samt innerdörren till sakristians entré. Fönstret åt norr har på insidan ett kraftigt galler av vitmålat smidesjärn. Under det har en enkel andaktsplats anordnats. Det västra fönstret saknar galler. I taket sitter två moderna armaturer av opakt glas.

I sakristians grunda vindfång är golvet lagt med rödbrun klinker. I dess tak sitter en modern armatur av opakt glas.

Läktaren bärs upp av fyra fristående kolonner i bänkkvarteren samt sex halvkolonner längs väggarna. Undertaket är målat i ljust grått och har två infällda moderna armaturer. På de bakre väggarna hänger två mässingslampetter.

Läktarbarriären är rak över bänkkvarteren och kraftigt utskjutande över mittgången. Färgsättningen går i olika gråa nyanser med förgyllda lister. De fjorton speglarna rymmer tolv grisaille-målningar föreställande Jesu lärjungar. Över mittgången sitter en stor vit urtavla på barriärens front, med svartmålade siffror och visare. Mitt under denna sitter, hängande under själva läktaren, ett skulpterat änglahuvud i trä som är målat och förgyllt.

Ett ljust trapphus leder från dörren i vapenhusets norra vägg upp till läktaren. Vägg och tak är i trappan målade i ljusgrått och på den övre trappavsatsen är golvets brädor ljust lackade. Två spegeldörrar, en åt öster och en åt söder, leder där in till läktaren, medan en enklare brädklädd dörr åt väster går in till tornet. Innanför den södra dörren finns ett litet kapputrymme.

Läktaren är liten och dess golv sluttar ner mot barriären. I mittsektionen och delvis på den norra sidan är det täckt med en grå heltäckningsmatta. På den södra sidan finns fem fasta bänkrader och på den norra sidan tre. De är öppna, målade i grått och försedda med dynor i blått tyg.

Orgelhuset, som är målat i ljusgrått, tar upp större delen av utrymmet på läktaren. Det är dock relativt lågt. Fasaden är utformad i en strikt empire-stil med förgyllda dekorationer och röda

fält mot de gråa ytorna. Den är märkt med årtalet MDCCCL, 1850, och ovanför spelbordet sitter smala mässingslampetter i senmodernistisk stil. Fasadens lister i mörkgrått, guld och rött fortsätter även på orgelhusets sidor.

Läktaren får sitt ljus från två sidoplacerade takfönster precis ovanför gesimsen. Dess innerbågar i vitmålat trä är försedda med rutor i råglas. Över dessa sitter två infällda armaturer och på den västra väggen två mässingslampetter i senmodernistisk stil.

Tornrummet är oinrett och upptas till stor del av tornets stomme av grova bjälkar. Dagsljuset kommer från det runda fönstret åt väster. En enkel trappa i två sektioner leder upp till klocktornet, där kyrkans två klockor hänger. Ytterligare en stege leder därifrån upp till lanterninen.

Interiöra förändringar

Som många andra landsortskyrkor var Härlunda kyrka inte färdig när den togs i bruk, efter ombyggnaden och nybyggnaden 1822. Fyra år efteråt uppfördes läktare och klocktorn och det skulle dröja ytterligare en tid innan någon orgel kom på plats. Interiören kompletterades och målades efter hand.

1830 målas predikstolen om och förgylls. 1841 målas läktarbarriären och koret får sin altartavla. Några år senare uppförs också de omgivande kolonnerna. 1850 får kyrkan sin första orgel, med fasad av C. G. Blom Carlsson.

En större restaurering under ledning av arkitekt Gunnar Wetterling ägde rum 1927. Då lades nytt golv i kyrkorummet och en värmeledning installerades. Innerväggarna målades ljusgrå med matt grön marmorering och innertaket helt vitt.

Nya Växjöbladet skrev när restaureringen precis börjat: ”Väggarna komma att indelas i fält och målas i grå marmorering, som av det utförda provet att döma kommer att giva ett tilltalande intryck av enkelhet och smakfullhet”.

Ett par månader senare kunde man meddela: ”Målningen, som är synnerligen smakfull och tilltalande, är hållen i antik stil så mycket som möjligt. Väggarna i ljusgrå botten med matt grön marmorering. Taket är helt vitt. Å läktarebarriären äro de tolv apostlarna anbringade.” Enligt uppgift togs också fasadens fönsterfoder bort vid denna restaurering.

Den interiöra restaureringen under ledning av arkitekt Hans Lindén år 1962 var kanske den mest genomgripande som utförts. Då togs de främsta och bakersta bänkraderna bort och golven lades om med nya blindbottnar. Koret kunde då utökas. Även några av läktarens bänkar togs bort. De kvarvarande bänkarna gjordes bekvämare. Ett nytt värmesystem med olje- och vedeldning installerades. Sakristian försågs med ny skåpinredning och ett fönster åt väster, samtidigt som koret fick nya fönster med färgat katedralglas. Ett elektriskt urverk monterades i läktarbarriärens klocka och orgeln restaurerades. Altartavlan konserverades och hela interiören målades i de färger den har än idag.

1995 installerades en handikapptolett i vapenhuset.

Viktigare inventarier

Lillklockan är gjuten år 1599 i Lübeck och uppges komma från Häradsbäcks tidigare kyrka.. Den större klockan är från 1751.

Kyrkogården

Kyrkogården är smal och avlång till formen, och omges till stor del av en stödmur. Den ligger högt placerad invid landsvägskorsningen mitt i Häradsbäcks samhälle, och sluttar åt väster. Högst är den i den mittersta delen där också kyrkan står. Öster om den fortsätter kyrkogården i ett lägre plan. I muren mellan den högre delen och den lägre i öster finns ett bårhus insprängt.

Ytan är gräsbevuxen och saknar grusgravar. Kyrkan omges åt väster och söder av en bred asfaltgång, åt öster av en grusgång och åt norr av gräsmatta. Runt den äldre delen i mitten löper en krans av äldre lövträd. Rygghäckar förekommer i de nyare delarna längst i väster och åt öster. Kyrkogårdens huvudingång är den svarta smidesgrinden åt norr.

1957-58 lades kyrkogården om. Stora gången belades med röd kalksten och övriga gångar med singel. Grusgravarna såddes igen med gräs.

1973 invigdes den nya utvidgningen åt öster och dess ekonomibyggnader.

Kulturhistorisk karaktärisering och bedömning

Under 1800-talets första hälft uppfördes många nya kyrkor i Kronobergs län, i takt med att folkmängden i församlingarna ökade. Det var vanligt att den äldre kyrkan på platsen – ofta en mindre träkyrka – revs för att ge plats åt en större stenkyrka i Tegnér's anda. Härlunda församling var dock fattig och ansåg sig inte ha råd med detta. Lösningen blev i stället att utöka den senmedeltida kyrkan i trä till en modern kyrkas storlek. Den ombyggnad som genomfördes år 1822 blev så omfattande att det i princip rörde sig om en ren nybyggnation. Materialet från den gamla kyrkan finns kvar, men spåren av den är otydliga.

Resultatet blev en relativt liten landsortskyrka i nyklassicistisk stil som till en början saknade klocktorn. Detta tillbyggdes ovanpå långhusets taknock fyra år senare, samtidigt som interiören fick en läktare. Efterhand utökades och målades interiören, vilket också tyder på en skral ekonomi vid tiden för bygget.

Kyrkan har ett enkelt uttryck med sin träkonstruktion och sina små proportioner. Den exteriöra klädseln i oljemålat träspån bidrar till känslan av att man ville åtminstone på håll ge intryck av en stenkyrka. Exteriören är i stort mycket välbevarad, endast taktäckningen har ändrats. De från början spånklädda taken blev 1927 täckta med kopparplåt. Både denna åtgärd och ommålningen av de tidigare rödfärgde fasadspånen tillhör byggnadens historia och kan inte anses ha förvanskad den.

De undermåliga fönster som sattes in år 1979 iordninggjordes vid den senaste restaureringen 1999 och då ersattes även blyspröjsarna med en mer tidstrogen variant.

Exteriören har en typiskt nyklassicistisk prägel, trots en viss oregelbundenhet i planen. Enkelheten är dock dess starkaste kännetecken. För att bibehålla fasadernas harmoni borde dock de svarta stuprören målas in i en kulör som sammanfaller med väggklädseln. Som de svarta tvärstreck de utgör idag bryter de effektivt de ljusa spånens horisontella mönster.

Interiören präglas av samma enkelhet, i synnerhet med de nakna timmerväggarna utan dekorationer. Deras ljus gråa färgsättning är klassiskt neutral och bidrar till harmoni och ljus i inredningen. Trots de åtgärder som genomfördes 1962, bland annat borttagandet av några bänkrader, framstår kyrkorummet som relativt oförändrat. De 1951 tillförda lampetterna i funktionalistisk stil harmonierar utmärkt med den i övrigt ganska strama miljön.

Läktarbarriärens centralur och dess lilla skurna änglahuvud betyder också mycket för rummets särprägel, liksom barriärens och predikstolens grissaille-målningar.

Bänkkvarterens inredning ändrades 1962 och vid något tillfälle har troligen även fasaderna restaurerats, med tanke på att speglarna har olika form, storlek och placering på dörrarna. Den nuvarande målningen i röda och blå nyanser närmast förstärker effekten av detta så att oregelbundenheten blir extra tydlig. Det bör utredas hur fasadernas dörrar sett ut tidigare, som underlag för framtida restaureringar.

Även om byte av bänkdörrar inte är aktuellt skulle en ommålning av desamma, samt gesimsen, i mindre kontrasterande färger ge ett betydligt mer harmoniskt intryck. Troligen har inredningen redan från 1822 eller tiden strax därefter haft en ljus och neutral färgskala. Flera varmt ljusgråa nyanser, med inslag av vitt och guld skulle exempelvis bättre passa i stil med det nyklassicistiska formspråket i kyrkorummet. Färgsättningen på orgel och predikstol skulle kunna ligga till grund för denna färgskala.

Visserligen har några bänkrader tagits bort, men inga inbyggnader har gjorts under läktaren. Detta förhöjer det kulturhistoriska värdet och ger kyrkorummet en genuin prägel som är värd att slå vakt om. Överhuvudtaget är Härlunda kyrka ett välbevarat exempel på en landsortskyrka i enkelt utförande. Den bör även i fortsättningen få behålla sin harmoniska och enkla stil.

Händelseregister

- 1822 - Kyrkan byggs om till nuvarande utseende
- 1826 - Klocktornet byggs
 - Orgelläktare byggs
- 1830 - Predikstolen ommålas och förgylls
- 1836 - Spänklädseln rödfärgas
- 1841 - Altartavla samt måleri på läktarbarriären av Carl Strömberg
- 1843 - Altartavlans omfattning av kolonner ritas
- 1850 - Orgel med fasad av C. G. Blom Carlsson
- 1861 - Orgelverket byggs om av J. M. Blomqvist
- 1882 - Restaurering
- 1920 - Nytt orgelverk av Walcker & C:o, Ludvigsburg
- 1927 - Restaurering under ledning av arkitekt Gunnar Wetterling
 - Värmeledning installeras
 - Innerväggarna målas ljusgrå med matt grön marmorering
 - Innertaket målas helt vitt
 - Fasadernas spån lagas och oljemålas ljusgrå
 - Taket täcks med kopparplåt
 - Ljudluckorna täcks med kopparplåt
 - Nytt golv läggs i kyrkan
 - Interiören dekormålas
 - Altartavlan rengörs och fernissas
- 1936 - Kyrkogården utvidgas

- 1938 - Dopfont från 1600-talet skänks till kyrkan
- 1950 - Nytt orgelverk av A. Mårtensson, Lund
- 1951 - Nya lampetter av konstfirman Lars Holmström, Arvika
- 1957 - Kyrkogården läggs om
- 1962 - Interiör restaurering under ledning av arkitekt Hans Lindén
 - Nytt golv och nya blindbottnar läggs in
 - Nya bänkar tillverkas
 - Ett nytt värmesystem med olje- och vedeldning installeras
 - Koret får nya fönster med färgat katedralglas
 - Interiören målas om
 - Några bänkar på läktaren tas bort
 - Elektriskt urverk i läktarbarriärens klocka
 - Altartavlan konserveras av konservator Sven Wahlgren
 - Orgeln restaureras av Johannes Kunkel, Lund
 - Fasadbelysning installeras
 - De främsta och bakersta bänkraderna tas bort
 - Koret utökas
 - Sakristian får egen ingång med dörr, trappa och vindfång åt norr?
 - Nytt fönster åt väster i sakristian
 - Ny skåpinredning i sakristian
- 1973 - Kyrkogården utvidgas
- 1978 - Orgeln byggs om av J Kunkel orgelverkstad, Lund
- 1979 - Yttre restaurering under ledning av arkitekt Hans Lindén, Växjö
 - Koringången handikappanpassas
 - Ett extra trappsteg till huvudentrén tillförs
 - Handikappramp till lilla entrén
 - Fasaderna målas om
 - Nya takrännor
 - Fönstrena renoveras och görs öppningsbara
 - Hela kyrkan får nya blyinfattningar i fönstren
 - Tornkorset förgylls
- 1982 - Ny stödmur gjuts bakom stenblocken i kyrkogårdsmuren
- 1995 - Handikapptolett installeras i vapenhuset
- 1999 - Exteriör restaurering
 - Dåliga spån i fasaden byts
 - Ljudluckornas kopparplåt tas bort och den liggande panelen återställs
 - Fasaderna målas
 - Lanterninen målas grårosa med grå fönsterbågar
 - Fönstren renoveras och förses med foder
 - Plåtarbeten utförs på taket
 - Samtliga blyspröjsar byts till gammal bred typ
 - Tornkorset förgylls
 - Ny gångväg med trappa och räcken från norr anläggs
- 2004 - Flera kyrkliga textilier konserveras
 - Altartavlan restaureras
- 2006 - Skåp för textilförvaring i kyrkorummet

Källförteckning

Följande arkiv och litteratur har nyttjats i samband med vårdplansarbetet:

Antikvarisk- topografiska arkivet, Riksantikvarieämbetet i Stockholm.

Handlingar från Kungl. Byggnadsstyrelsen är inkluderade

Klipparkivet vid Smålands museum: Härlunda kyrka

Topografiska arkivet vid Smålands museum: Älmhults kommun, Byggärenden, Härlunda kyrka

Kyrkobyggnader 1760-1860, Del 2 Småland och Öland, Stockholm 1993

Vassi Heidi, red, *Kyrkobyggnader i Kronobergs län*, 1998